

[Energiministeren]

Den nødvendige samordning med de øvrige berørte myndigheder, herunder ikke mindst i forbindelse med regelfastsættelsen, søges tilvejebragt gennem koordinationsudvalget. Hensynet til et samlet, koordineret tilsyn til varetagelse af samfundets interesser over for bevillingshaverne er sikret ved, at tilsynet med overholdelsen af loven og de regler, der udfærdiges i henhold til loven, er henlagt til energiministeren.

Faglige og ressourcemæssige hensyn gør det imidlertid nødvendigt i vidt omfang at delegerede tilsynsbeføjelsen til de myndigheder, som hidtil har ført tilsyn med denne virksomhed, således især energistyrelsen og skibstilsynet. Den fornødne samordning af tilsynsmyndighedernes arbejde er bl. a. søgt tilvejebragt gennem koordinationsudvalget.

Med henblik på en effektiv myndighedsbehandling i tilfælde af større uheld på havanlæg, f. eks. blowouts, som typisk vil stille særlige krav til samordningen af rednings- og bekæmpelsesindsatsen, foreslås, at ministeren nedsætter en aktionskomité.

For at imødekomme behovet for i lighed med forholdene inden for luftfartsområdet omgående at kunne gennemføre undersøgelser af omstændighederne omkring større uheld etableres ved forslaget en havarikommission. Herigennem sikres, at den relevante ekspertise kan sammenkaldes med kort varsel, og at kommissionen i nødvendigt omfang kan foretage undersøgelser på stedet.

Det er regeringens opfattelse, at den udvikling, der for tiden finder sted inden for denne sektor, og som kan forventes forstærket i den kommende tid, aktualiserer gennemførelsen af de ændringer, der er lagt op til med det hermed fremsatte lovforslag.

Med disse bemærkninger fremsættes lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Energiministeren (Poul Nielson):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund.

(Lovforslag nr. L 187).

I åbningsredegørelsen den 7. oktober 1980 fremhævede statsministeren, at lovforslaget ville tilsigte at bringe den gældende undergrundslovs ordning for udnyttelse af ressourcer i Danmarks undergrund i overensstem-

melse med den udvikling, der har fundet sted her og i udlandet, med henblik på at sikre samfundets muligheder for at tilpasse ressourcudnyttelse og efterforskning til aktuelle og fremtidige behov af forsyningsmæssig, økonomisk og anden art.

Statsministeren fremhævede endvidere, at baggrunden for lovforslaget var den første arealafgivelse i medfør af aftalen af 15. juli 1976 med A. P. Møller-selskaberne på 10 pct. af arealet pr. 1. januar 1981.

Denne baggrund er aktualiseret yderligere med den stærkt fremskyndede arealtilbagegivelse, der nu er aftalt med A. P. Møller-selskaberne, og den samtidig opnåede enighed om betydningen af så vidt muligt at få fremskyndet produktionen af kulbrinter i Danmark i de kommende år.

Effektiv udnyttelse af den indenlandske energiproduktion med henblik på i videst muligt omfang at bidrage til den samlede energiforsyning forudsætter, at forekomster af olie og gas i undergrunden kortlægges hurtigst muligt, at efterforskningsvirksomheden effektiviseres og tilrettelægges samlet for hele det danske område, og at der tillægges samfundsmæssige hensyn afgørende vægt ved tilrettelæggelsen af indvindingsaktiviteten, således at det sikres, at såvel samfundsmæssige økonomiske som energiforsyningsmæssige interesser varetages bedst muligt.

Lovforslaget sikrer derfor det offentlige en øget mulighed for at indvirke på og kontrollere forundersøgelse, efterforskning og indvinding af de af loven omfattede ressourcer. Bestemmelserne i lovforslagets kapitel 3 og 4 indebærer, at der for nærmere fastsatte områder kan meddeles tilladelse til efterforskning og indvinding af bestemte råstoffer for et nærmere angivet tidsrum.

Bl. a. for at undgå, at udloddede områder ligger ubenyttede hen, kan det stilles som vilkår for eneretstilladelsen, at der skal ske en gradvis indskrænkning af det område, tilladelsen omfatter, at indehaveren skal opfylde visse forpligtelser med hensyn til udførelse af konkrete arbejder (et arbejdsprogram), og at der betales visse afgifter til staten, f. eks. på grundlag af arealer, der omfattes af tilladelsen.

Da udbydelsen af nye områder er et væsentligt styringsredskab for det samlede aktivitetsniveau på området og har stor betydning for de samfundsmæssige virkninger,

[Energiministeren]

indeholder forslaget i kapitel 4 en særlig procedure for meddelelse af tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter. Herefter skal der som hovedregel ske en offentlig indkaldelse af ansøgere, efter at energiministeren over for folketingets energipolitiske udvalg har redegjort for udvælgelsen af de områder, der agtes udbudt, og for de generelle vilkår, som ansøgerne skal opfylde for at komme i betragtning.

Lovforslaget indeholder desuden bestemmelser, der har til formål at sikre, at efterforskning og indvinding finder sted på forsvarelig måde, ligesom der ved forudgående godkendelse af igangsætning af indvinding og af produktionens størrelse sikres, at der ved tilrettelæggelsen heraf tages ressourcepolitiske, samfundsmæssige hensyn.

Hertil kommer, at der i forslaget åbnes mulighed for at fastsætte vilkår om, at staten eller et af staten ejet selskab skal have ret til at indtræde i den af tilladelsen omfattede virksomhed.

Lovforslagets bestemmelse om en køberet for staten til flydende kulbrinter har til formål at sikre en fast organiseret og for samfundet betryggende udformet anvendelse af vore egne energiressourcer, idet lovforslaget i lighed med, hvad der gælder i en række andre lande, sikrer staten køberet til op til halvdelen af de producerede flydende kulbrinter.

Desuden sikrer lovforslaget staten en mulighed for styring af anlæg af rørledninger gennem et krav om, at anlæg heraf kun kan finde sted efter tilladelse.

Lovforslagets tilsynsbestemmelser er endvidere udtryk for en præcisering og modernisering af de hidtil gældende bestemmelser.

I lovforslagets kapitel 10 er der bl. a. redegjort for de bestemmelser, som særlig skal gælde for bevillinger og tilladelser, der er meddelt efter den tidligere undergrundsløvs nr. 181 af 8. maj 1950. Disse bestemmelser vedrører bl. a. A. P. Møllers eneretsbevilling af 8. juli 1962. Jeg skal i denne forbindelse anføre, at jeg under drøftelserne med repræsentanter for A. P. Møller om en aftale, der ændrer denne eksisterende eneretsbevilling, har meddelt, at der ved fastsættelse af tidspunktet for påbegyndelse af indvinding i henhold til § 14 tillige skal tages hensyn til behovet for bevillingshaverne under den nuværende eneretsbevilling for et bæredygtigt

økonomisk grundlag, og at bestemmelsen i § 15, stk. 2, tænkes anvendt på en sådan måde, at udnyttelsen fortsat vil være økonomisk for de pågældende bevillingshavere.

I lys af denne generelle regulering og ajourføring af vilkårene for efterforskning og indvinding af råstoffer i undergrunden er det naturligt, at også hele spørgsmålet om beskatningen af fortjenesterne ved indvinding af råstoffer, der har været genstand for særlige prisstigninger, tages op. Det er derfor regeringens hensigt straks i begyndelsen af regeringsåret 1981-82 at fremsætte lovforslag om en mere tidssvarende beskatning af indkomster ved olie- og gasindvinding med virkning for indkomster indtjent efter 1. januar 1982.

Det er regeringens opfattelse, at udviklingen i oliepriserne såvel som det usikre perspektiv, der tegner sig med hensyn til den internationale forsyningssituation, sammenholdt med resultatet af forhandlingerne mellem regeringen og bevillingshaverne, som bl. a. indebærer en hurtigere tilbagelevering af arealer til staten, nødvendiggør gennemførelsen af de ændringer, der er lagt op til med det hermed fremsatte lovforslag.

Med disse bemærkninger fremsættes lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov for Grønland om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om etablering af en fælles politik for fiskerisektoren.

(Lovforslag nr. L 188).

Under EF-medlemskab påhviler det de enkelte medlemsstater at træffe de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre og sanktionere EFs forordninger. Ifølge den gældende kompetencefordeling mellem rigsmyndighederne og Grønlands hjemmestyre på fiskeriområdet påhviler det rigsmyndighederne at gennemføre internationale forpligtelser.

I forventning om en forestående vedtagelse af EFs fiskeripolitik søges ved lovforslaget tilvejebragt bemyndigelse til administrationen til at gennemføre EFs forordninger om den fælles fiskeripolitik, i det omfang disse efter

[Ministeren for Grønland]

deres indhold er gældende for Grønland. Lovforslaget er forelagt Grønlands hjemmestyre, hvis udtalelse endnu ikke foreligger.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvilige behandling.

Dyremose (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om præcisering af reglerne for forvaltning af midlerne i Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

(Beslutningsforslag nr. B 97).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til energiministeren:

Forespørgsel [om energiressourcerne] af Wilhjelm (VS) m.fl.

(Forespørgsel nr. 29. Anmeldt 11/3 81).

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold): Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen.

(Lovforslag nr. L 124. Fremsat 20/1 81. Første behandling 5/2 81. Betænkning 12/3 81).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslagets tekst
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af:

Forslag til lov om Danmarks forvaltningshøjskole.

(Lovforslag nr. L 129. Fremsat 22/1 81. Første behandling 12/2 81. Betænkning 12/3 81).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Knud Lind (FP):

Af hensyn til historieskrivningen skal jeg kort meddele, at fremskridtspartiet ikke kan stemme for de af SF stillede ændringsforslag, og at vi i øvrigt fuldt ud kan tilslutte os venstres bemærkninger i betænkningen om, at man ikke ønsker nogen aktivitetsudvidelse på forvaltningshøjskolen på nuværende tidspunkt, hvor alle andre undervisningsinstitutioner har pålæg om at spare.

Birthe Nielsen (SF):

Vi fra socialistisk folkeparti mener, at styrelsens sammensætning ville være mere demokratisk, hvis de faglige organisationer –